

Sygn. akt: **D 12/2019**

ORZECZENIE

dnia (...) roku

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
w składzie:

Przewodniczący: radca prawny **Zofia Filipek-Kraczek**

Sędziowie: radca prawny **Paweł Strzelec - sprawozdawca**
radca prawny **Piotr Fałdyga**

Protokolant: aplikant radcowski Marcin Niedbała

w obecności **Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie radcy prawnego Jarosława Nogalskiego**

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu (...) r.,

sprawy radcy prawnego (...) syna (...) i (...) z d. (...), urodzonego (...) r. w (...), zam. ul. (...), (...)

obwinionego o to, że:

w okresie od dnia (...) r. do dnia (...) r. działając na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa, wykonując w tym okresie zawód radcy prawnego w stosunku pracy, naruszył ustawowy zakaz oraz przepisy kodeksu etyki zawodowej i pełnił funkcję obrońcy oskarżonego (...) przed Sądem Rejonowym w (...) w sprawie o sygn. II K (...) (obecnie II K (...)), wykonując tym samym czynności zawodowe niezgodnie z prawem oraz z naruszeniem godności zawodu w sposób mogący podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego,

tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 8 ust. 6 ustawy o radcach prawnych oraz w zw. art. 6 i art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (stanowiącego Załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.)

I. uznaje obwinionego radcę prawnego (...) winnym tego, że

w okresie od dnia (...) r. do dnia (...) r. działając na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa, pozostając w stosunku pracy, pełnił funkcję obrońcy oskarżonego (...) przed Sądem Rejonowym w (...) w sprawie o sygn. II K (...) (obecnie II K (...)), wykonując tym samym czynności zawodowe niezgodnie z prawem oraz z naruszeniem godności zawodu w sposób mogący podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego,

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 8 ust. 6 ustawy o radcach prawnych oraz w zw. art. 6 i art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (stanowiącego Załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.).

II. Na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982r. o radcach prawnych

wymierza karę nagany.

III. Na podstawie art. 65 ust. 2a ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych orzeka zakaz wykonywania patronatu na czas 1 roku.

IV. Na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych zasądza od Obwinionego radcy prawnego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie koszty postępowania dyscyplinarnego w wysokości 1500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych).

Przewodniczący
Zofia Filipek-Kraczek

Członkowie
Paweł Strzelec

Piotr Fałdyga

Uzasadnienie

W dniu (...)r., do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie, wpłynęło pismo z Sądu Rejonowego w (...) II Wydział Karny, podpisane przez SSR (...). Z nadesłanego pisma wynikało, iż radca prawny (...), którego Kancelaria Radcy Prawnego została wykreślona z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej z dniem (...) r., zaś od (...)r. wykonuje on zawód w stosunku pracy, w dniu (...) r. przyjął od oskarżonego (...) upoważnienie do pełnego reprezentowania oskarżonego przed Sądem Rejonowym w (...) oraz Sądem Okręgowym w (...) w sprawie o sygn. II K (...) SR w (...) (obecnie II K (...)) i występował jako obrońca z wyboru tego oskarżonego przed Sądem Rejonowym w (...) na posiedzeniach w dniu (...)r. oraz na rozprawach w dniach (...)r. i (...)r.

W sprawie tej Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie wszczął i przeprowadził dochodzenie, w trakcie którego wydał postanowienie o przedstawieniu radcy prawnemu (...) zarzutów, a następnie w dniu (...)r. sporządził oraz skierował do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Lublinie wniosek o ukaranie. Radca prawny (...) został obwiniony o to, że w okresie od dnia (...) r. do dnia (...) r. działając na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa, wykonując w tym okresie zawód radcy prawnego w stosunku pracy, naruszył ustawowy zakaz oraz przepisy kodeksu etyki zawodowej i pełnił funkcję obrońcy oskarżonego (...) przed Sądem Rejonowym w (...) w sprawie o sygn. II K (...) (obecnie II K (...)) wykonując tym samym czynności zawodowe niezgodnie z prawem oraz z naruszeniem godności zawodu w sposób mogący podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego. W świetle wniosku o ukaranie czyn ten stanowi przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 8 ust. 6 ustawy o radcach prawnych oraz w zw. art. 6 i art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (stanowiącego

Załącznik do uchwały Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.).

Na rozprawie w dniu (...) r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (zwany dalej Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym) rozpoznał przedmiotowy wniosek o ukaranie radcy prawnego (...).

Z uwagi na niestawiennictwo obwinionego na rozprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w pierwszej kolejności zajął się ustaleniem, czy doręczenie wezwania na rozprawę zostało dokonane skutecznie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że doręczenie to było skuteczne, zaś niestawiennictwo Obwinionego na rozprawie nie wstrzymuje rozpoznania sprawy tym bardziej, że w postępowaniu dyscyplinarnym nie ma obowiązku uczestniczenia obwinionego w rozprawach. Jest to jego prawo, a nie obowiązek, z którego obwiniony radca prawny nie skorzystał.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny dopuścił i przeprowadził na rozprawie dowody zgromadzone przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego w wyniku dochodzenia i uznał je za w pełni wiarygodne.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że w okresie od dnia (...)r. do dnia (...)r., obwiniony radca prawny (...) działając na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa pełnił funkcję obrońcy oskarżonego (...) przed Sądem Rejonowym w (...) w sprawie o sygn. II K (...) (obecnie II K (...)). Powyższe okoliczności Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił w oparciu o ujawnione w trakcie rozprawy akta sprawy sądowej Sądu Rejonowego w (...) sygn. II K (...) (obecnie II K (...)) oraz wyjaśnienia złożone przez obwinionego w dniu (...) r. w ramach dochodzenia prowadzonego przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego.

Co istotne, jak wynika z karty „Zgłoszenie edycji formy wykonywania zawodu” w okresie od (...) r. do (...)r. obwiniony radca prawny (...) zatrudniony był w firmie (...) Spółka z o.o. w (...). Podobnie z „Karty ewidencyjnej” podpisanej własnoręcznie przez radcę prawnego w dniu (...) r. wynika, że był on zatrudniony na podstawie stosunku pracy. Co więcej, rubryka „H” w/w karty nosi tytuł „INFORMACJA O POZOSTAWANIU W STOSUNKU PRACY (na potrzeby ustalenia uprawnień radcy prawnego do występowania w charakterze obrońcy w postępowaniu karnym).

Przesłuchany w charakterze obwinionego, przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego, radca prawny (...) zrozumiał treść zarzutu i nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W złożonych wyjaśnieniach potwierdził, że pełnił funkcję obrońcy oskarżonego (...)

przed Sądem Rejonowym w (...) II Wydział Karny, w sprawie o sygn. akt II K (...). Obwiniony wskazał, że od (...)r. nie prowadzi działalności gospodarczej, od tamtej pory zawód radcy prawnego wykonuje wyłącznie na podstawie umów cywilnoprawnych. Jednocześnie oświadczył, iż nieprawdą jest, iż kiedykolwiek pozostawał w stosunku pracy wykonując zawód radcy prawnego. Upoważnienie do reprezentacji (...) przyjął świadomie i w przekonaniu, iż czyni to zgodnie z przepisami, gdyż nigdy nie pozostawał w zatrudnieniu na podstawie stosunku pracy. Po okazaniu obwinionemu pisma OIRP w Lublinie z dnia (...) roku (...) skierowanego do SSR (...) z Sądu Rejonowego w (...) II Wydział Karny obwiniony wyjaśnił, że jako radca prawny nigdy nie wykonywał zawodu na podstawie umowy o pracę. W tamtym okresie pracował na podstawie umowy o pracę jako dyrektor wykonawczy w firmie (...) Sp. z o.o., w której nigdy nie był zatrudniony w charakterze radcy prawnego. Jak wynika z protokołu przesłuchania radcy prawnego (...) w charakterze obwinionego, po okazaniu przez Z-cę Rzecznika obwinionemu jego karty ewidencyjnej będącej w dyspozycji OIRP Lublin obwiniony oświadczył, że faktycznie osobiście złożył podpis pod tym dokumentem i wyjaśnił, że pod adresem (...) mieściła się spółka (...) spółka z o.o., oddział w (...). Ten adres podał on wówczas jako adres do doręczeń. Jak wynika z protokołu przesłuchania, po okazaniu obwinionemu karty „zgłoszenie edycji formy wykonywania zawodu” z dnia (...) r. będącej w dyspozycji OIRP Lublin obwiniony wyjaśnił, że nie pamięta jak wygląda tabela na stronie, bo wtedy rzeczywiście był zatrudniony na umowie o pracę, ale nigdy nie wykonywał zawodu radcy prawnego na podstawie stosunku pracy. Przyznał, że faktycznie ze zgłoszenia wynika, że dokonał zgłoszenia formy wykonywania zawodu na podstawie umowy o pracę, a jako pracodawcę wskazał (...) sp. z o.o. z siedzibą w (...). Zgodnie z tym zgłoszeniem zawód w formie stosunku pracy wykonywał w tej spółce od (...)r. do (...)r. W ocenie obwinionego było to oświadczenie, że w tamtym okresie pracował na podstawie umowy o pracę, ale nie było to oświadczenie, że pracował na podstawie umowy o pracę jako radca prawny. W późniejszym okresie obwiniony chciał dokonać zmiany w karcie jednak nie miał dostępu do Extranetu. Ze spółką rozstał się w połowie (...) rok. Jak wskazał obwiniony przedmiotem działalności spółki (...) sp. z o.o. było budownictwo drogowe. Styczność ze spółką obwiniony miał od (...) roku, natomiast formalnie na podstawie umowy o pracę zatrudniony był, jak wynika z protokołu przesłuchania, w charakterze osoby zarządzającej, jako dyrektor zarządzający, albo dyrektor wykonawczy. Obwiniony wyjaśnił, że nie świadczył pomocy prawnej spółce, nie był zatrudniony w charakterze radcy prawnego ani nie wykonywał w tym charakterze żadnych czynności na rzecz spółki.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie (niekwestionowaną przez samego obwinionego) jest to, że podejmując się oraz prowadząc obronę w sprawie karnej obwiniony radca prawny pozostawał w stosunku pracy z (...) sp. z o.o.

Jak słusznie wskazał Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego w treści wniosku o ukaranie, linia obrony obwinionego opata została na fakcie pozostawiana przezeń w stosunku zatrudnienia na stanowisku dyrektorskim, a nie radcy prawnego.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, nie sposób podzielić argumentacji obwinionego, iż zachowanie to nie stanowi naruszenia przepisów prawa. Zgodnie bowiem z art. 8 ust. 6 ustawy o radcach prawnych: *„Pomoc prawna polegająca na występowaniu przez radcę prawnego w charakterze obrońcy w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe może być świadczona w ramach wykonywania przez niego zawodu na podstawie umowy cywilnoprawnej, w kancelarii radcy prawnego oraz w spółce, o której mowa w ust. 1, pod warunkiem że radca prawny nie pozostaje w stosunku pracy. Zakaz zatrudnienia nie dotyczy pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych”*.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w pełni podziela stanowisko Z-cy Rzecznika Dyscyplinarnego, iż treść przywołanego przepisu nie budzi wątpliwości. Jego istotą jest sformułowany przez ustawodawcę zakaz łączenia funkcji obrońcy z pozostawaniem przez radcę prawnego w jakimkolwiek stosunku pracy, na jakimkolwiek stanowisku, nie zaś tylko wykonywaniem zawodu radcy prawnego w stosunku pracy. Oznacza to, że radca prawny, który poza wykonywaniem zawodu radcy prawnego zatrudniony jest na innym stanowisku niezwiązanym z wykonywaniem zawodu radcy prawnego (ustawa o radcach prawnych nie wprowadza zakazu łączenia takich stanowisk), nie może podejmować się obrony w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe.

Rację ma Z-ca Rzecznika Dyscyplinarnego podnosząc, że za powyższą wykładnią przemawia również wprowadzenie przez ustawodawcę w ust. 6 omawianego przepisu ostatniego zdania, a mianowicie: *„Zakaz zatrudnienia nie dotyczy pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych.”*. Na uczelniach wyższych, w szczególności na Wydziałach Prawa, są zatrudnieni w ramach stosunku pracy przedstawiciele różnych zawodów prawniczych (sędziowie, adwokaci, jak również w dużej mierze radcowie prawni). Osoby te, co również stanowi okoliczność bezsporną, nie są zatrudniane na uczelniach na stanowiskach radców prawnych. Ostatnie zdanie przywołanego art. 8 ust. 6, stanowi wyjątek od omawianej reguły i zezwala radcom prawnym będącym jednocześnie pracownikami naukowymi i naukowo-dydaktycznymi, pozostającymi w stosunku pracy, na występowanie w charakterze obrońcy w

sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe. Omawiany przepis nie przewiduje takiego wyjątku dla pozostałych radców prawnych pozostających w stosunku pracy i to bez znaczenia, czy stosunek ten wiąże się z wykonywaniem zawody radcy prawnego, czy każdego innego.

W tym miejscu zauważyć należy, iż Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przypisując obwinionemu sprawstwo zarzucanego mu czynu, korzystając z przysługujących uprawnień, dokonał korekty opisu czynu przyjętego przez Z-cę Rzecznika Dyscyplinarnego we wniosku o ukaranie. W świetle opisanych wyżej ustaleń faktycznych i prawnych czyn zabroniony przypisany radcy prawnemu (...), polegał na tym, że obwiniony w okresie od dnia (...) r. do dnia (...) r. działając na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa, pozostając w tym okresie w stosunku pracy, naruszył ustawowy zakaz oraz przepisy kodeksu etyki zawodowej, pełniąc funkcję obrońcy oskarżonego (...) przed Sądem Rejonowym w (...) w sprawie o sygn. II K (...) (obecnie II K (...)).

Wymierzając obwinionemu karę, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny stwierdził, iż kara nagany stanowi adekwatny do popełnionego czynu oraz stopnia zawinienia rodzaj sankcji. Z jednej strony bowiem obwiniony złamał wyraźny ustawowy zakaz łączenia funkcji obrońcy w sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe z pozostawaniem w stosunku pracy, czym naruszył wiążące każdego radcę prawnego normy postępowania. Z drugiej strony powierzoną mu funkcję obrońcy pełnił z zachowaniem reguł staranności zawodowej. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w świetle ustalonych okoliczności sprawy uznał ponadto, że adekwatne i konieczne dla osiągnięcia celów postępowania dyscyplinarnego będzie orzeczenie wobec obwinionego dodatkowo zakazu wykonywania patronatu na czas 1 roku. Zgodnie z art. 63 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, radca prawny wykonując obowiązki patrona powinien dołożyć należytej staranności aby właściwie przygotować aplikanta do wykonywania zawodu, przekazując mu wiedzę i doświadczenie oraz kształtując jego postawę etyczną. Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, obwiniony popełniając zarzucane mu przewinienie dyscyplinarne, nie może sprawować funkcji patrona albowiem nie daje on rękami należytego wykonywania obowiązków, o których mowa w powołanej regulacji. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że wymierzona obwinionemu kara jest adekwatna do wagi i stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego przewinienia dyscyplinarnego, a poprzez swoją dolegliwość kara ta spełni swoją funkcję w zakresie prewencji indywidualnej oraz generalnej i spowoduje, że obwiniony będzie w przyszłości przestrzegał przepisów prawa oraz nie popełni przewinienia dyscyplinarnego.

O obciążeniu obwinionego kosztami postępowania dyscyplinarnego Okręgowy Sąd

Dyscyplinarny orzekł na podstawie § 1 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego w związku z art. 70⁶ ust. 3 ustawy. Na kwotę tę składają się wydatki na przesyłki pocztowe oraz wynagrodzenia sędziów Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji zgodnie z powołanymi wyżej przepisami.

Pouczenie:

Na podstawie art. 70¹ ustawy z dnia 7 lipca 1982 o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2020r., poz.75) od niniejszego orzeczenia stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego przy Krajowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Przewodniczący:

Zofia Filipek- Kraczek

Członkowie:

Paweł Strzelec

Piotr Fałdyga